

Sygn. akt III AUa 346/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Ansion (spr.)
Sędziowie	SSA Lena Jachimowska SSA Maria Małek-Bujak
Protokolant	Sebastian Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. F., obecnie K. K. (1) (K. K. (1))

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 10 listopada 2016 r. sygn. akt IX U 521/15

1. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie,

2. zasądza od K. K. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

/-/SSA L.Jachimowska /-/SSA J.Ansion /-/SSA M.Małek-Bujak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 346/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.04.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. stwierdził brak podstaw do objęcia K. K. (1) primo voto F. obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowym, wypadkowym oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą od dnia 01.10.2014r., ponieważ, jak wynika z okoliczności sprawy, działalność gospodarcza nie była prowadzona w celach zarobkowych, a jedynie w celu uzyskania świadczenia, jakim jest zasiłek macierzyński i to od wysokiej podstawy wymiaru składek, wynoszącej 9.000 zł.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmianę, poprzez ustalenie, iż podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 01.10.2014r. W uzasadnieniu wskazała, iż miała prawo rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w ciąży, dodatkowo, gdy stan jej zdrowia nie stanowił przeciwwskazania. Ponadto, działalność ta będzie kontynuowana po zakończeniu urlopu macierzyńskiego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, iż rzeczywistym celem działań ubezpieczonej wcale nie było prowadzenie w sposób zorganizowany, ciągły i zarobkowy działalności gospodarczej, lecz wyłącznie uwiarygodnienie pozorów jej wykonywania w celu uzyskania niewspółmiernie wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych, co bez wątpienia stanowi obejście przepisów prawa, a takie działania nie zasługują na ochronę prawną.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 listopada 2016r., sygn. akt IX U 521/15, Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił decyzję organu rentowego z dnia 10 kwietnia 2015r. w ten sposób, że stwierdził, iż ubezpieczona, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 1 października 2014r.

Sąd I instancji ustalił, że odwołująca K. K. (1) primo voto F. urodziła się w dniu (...) W trakcie pobierania nauki w Zespole Szkół (...) w R. o profilu technik usług reklamowych, zgłosiła do ubezpieczeń własną działalność gospodarczą w zakresie usług reklamowych oraz udzielania korepetycji z języka angielskiego. W ramach tej działalności, ubezpieczona sporządzała projekty wizytówek, wykonała film reklamowy promujący produkt „niezbędnik kierowcy” dla powołanego w sprawie świadka J. K., poprawiała szatę graficzną jego strony na portalu „allegro” i prowadzonego przez niego sklepu internetowego. Ubezpieczona udzielała również korepetycji z języka angielskiego, dojeżdżając do domów swoich klientów, których pozyskiwała ogłaszając się na portalu Fb. Ubezpieczona była już wówczas w ciąży. W chwili rozpoczęcia prowadzenia działalności stan zdrowia nie stanowił przeciwwskazania do jej prowadzenia. Zadeklarowała podstawę wymiaru składek w wysokości 9.000 zł, gdyż miała świadomość, że uzyska wysokie świadczenie z ubezpieczenia społecznego. Od 15.01.2015r. do dnia porodu ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie wystąpiła z wnioskiem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 21.02.2015r. do 19.02.2016r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 10.04.2015r. organ rentowy stwierdził brak podstaw do objęcia odwołującej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowym, wypadkowym oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą od dnia 01.10.2014r., z przyczyn opisanych na wstępie.

Na rozprawie w dniu 09.05.2016r. ubezpieczona zeznała, że po zakończeniu urlopu macierzyńskiego ma zamiar kontynuować działalność.

Powołując treść regulacji art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 13 pkt 4, art. 36 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Sąd Okręgowy wskazał,

że postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczona w okresie objętym sporem faktycznie prowadziła działalność gospodarczą w zakresie usług reklamowych i korepetycji, a stan jej zdrowia nie stanowił tutaj przeciwwskazania. Powyższe wynika ze zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów, jakie ubezpieczona złożyła do akt sądowych, a także zeznań świadka oraz zeznań ubezpieczonej.

Zdaniem Sądu, podnoszona przez organ rentowy okoliczność, że działalność ta nie była dochodowa, nie ma znaczenia w sprawie, ponieważ fakt ten nie daje podstaw do odmowy objęcia ubezpieczeniem społecznym, które jest ubezpieczeniem obowiązkowym dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Nie ulega wątpliwości, iż zadeklarowana podstawa wymiaru składek jest kwotą bardzo wysoką, zwłaszcza biorąc pod uwagę przewidywane dochody, koszty opłacenia składek, brak jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego oraz fakt, że ubezpieczona mogła skorzystać z przysługującej jej, jako osobie rozpoczynającej prowadzenie działalności, preferencyjnej składki na ubezpieczenie społeczne, jednak powyższe nie stanowiło przedmiotu rozpoznania w niniejszej sprawie.

W konsekwencji takiego stanowiska, Sąd I instancji z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustalił, że odwołująca podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od 01.10.2014r.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy.

Apelujący, zaskarżając wyrok w całości, zarzucił:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia - tj. art. 233 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszerechny i sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego:

a) w zakresie, w jakim Sąd nie nadał znaczenia okoliczności, że odwołująca dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z bardzo wysoką podstawą wymiaru składek na krótki okres przed powstaniem długotrwałej absencji związanej z macierzyństwem;

b) w zakresie, w jakim Sąd nie nadał znaczenia okoliczności, że przychody, jakie odwołująca miała osiągnąć z prowadzonej przez siebie aktywności, były zbyt niskie, zwłaszcza biorąc pod uwagę koszty tej działalności, aby można mówić o zarobkowym charakterze działalności;

c) w zakresie, w jakim Sąd nie nadał znaczenia okoliczności, że odwołująca nie przedstawiła wiarygodnych dowodów na okoliczność, że podjęta przez nią działalność miała charakter zorganizowany i ciągły oraz że na okres od 31.10.2015r. do 30.09.2018r. działalność została formalnie zawieszona;

d) w zakresie, w jakim Sąd uznał za rzeczywiste i prawnie doniosłe, że odwołująca, na niespełna 2 miesiące przed porodem, rzeczywiście była zainteresowana faktycznym prowadzeniem działalności gospodarczej - a więc działalności zarobkowej, prowadzonej w sposób zorganizowany i ciągły i mogła mieć, zważywszy na przedmiot, charakter i rozmiar tej działalności, podstawy do przyjęcia, iż działalność ta będzie na tyle dochodowa, że przyniesie przychody pozwalające na opłacanie składek od zadeklarowanej podstawy wymiaru, pozostałych kosztów oraz przyniesie zysk (zarobek);

2. naruszenie prawa procesowego przez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy - w szczególności, czy stan zdrowia odwołującej umożliwiał jej podjęcie działalności

gospodarczej - w tym zakresie Sąd naruszył także art. 278 k.p.c. przez bezzasadne pominięcie wniosku dowodowego organu rentowego na tę okoliczność;

3. błędne ustalenie stanu faktycznego przez przyjęcie, że odwołująca w okresie od 01.10.2014r. prowadziła działalność gospodarczą, tj. zarobkową działalność wytwórczą, handlową, usługową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły;

4. naruszenie prawa materialnego - tj. art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 2 ustawy z dnia 02.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej przez przyjęcie, że w stosunku do odwołującej, spełnione zostały przesłanki do uznania jej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, podczas, gdy w rzeczywistości takie przesłanki nie istnieją;

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w całości, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił, że Sąd I instancji dokonał oceny dowodów w sposób niewszerechny w zakresie, w jakim nie nadał znaczenia okoliczności,

że odwołująca dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na krótko - na niespełna 2 miesiące przed absencją związaną z macierzyństwem i z bardzo wysoką podstawą wymiaru składek i to w sytuacji,

gdy wykazane przez odwołującą przychody z działalności były znikome i bez wątplenia zbyt niskie w porównaniu do kosztów tej działalności, zwłaszcza związanych z deklarowaniem wysokiej składki na ubezpieczenia społeczne. Apelujący podkreślił, że przychody z działalności były znacznie mniejsze, niż koszty (zwłaszcza, gdy wziąć pod uwagę koszt składki ubezpieczeniowej od zadeklarowanej przez odwołującą podstawy) w sytuacji, gdy oczywistym jest, że racjonalny przedsiębiorca nie prowadzi działalności po to, aby generowała straty, czy długi. Zwrócił również uwagę, że odwołująca nie przedstawiła wiarygodnych dowodów na okoliczność,

że podjęta przez nią działalność miała charakter zorganizowany i ciągły oraz że na okres od 31.10.2015r. do 30.09.2018r. działalność została formalnie zawieszona. Przez cały okres aktywności w zasadzie jedynym i kluczowym „klientem” odwołującej był J. K. - prowadzący działalność o tożsamym przedmiocie - dziadek dziecka odwołującej, którego zeznania na temat współpracy z odwołującą nie zostały poparte jakimikolwiek wiarygodnymi materialnymi dowodami. Nawet, gdyby odwołująca rzeczywiście wykonała na rzecz J. K. jakieś czynności (na co nie ma dowodów), to i tak przez cały okres aktywności nie podjęła żadnych konkretnych działań, które prowadziłyby do poszerzenia grona klientów i wskazywałyby

na rzeczywisty zamiar prowadzenia działalności gospodarczej oraz jej zorganizowany charakter. Odwołująca nie ponosiła także w związku z działalnością praktycznie żadnych kosztów, poza kosztami składek i doładowaniem telefonu. Nie zakupiła

też jakichkolwiek środków trwałych. Z kolei, składając w dniu 25.11.2014r. wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej, oświadczyła, że działalność zarejestrowana od 01.10.2014r. miała charakter eksperymentu edukacyjnego i nie miała celu zarobkowego, co uszło uwadze Sądu.

Organ rentowy stwierdził, że powołane okoliczności jednoznacznie wskazują, że rzeczywistym celem działań odwołującej wcale nie było prowadzenie działalności gospodarczej w sposób zorganizowany, ciągły i zarobkowy, lecz wyłącznie uwiarygodnienie pozorów jej wykonywania w celu uzyskania niewspółmiernie wysokich, w stosunku do odprowadzonych składek, świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zdaniem skarżącego, Sąd naruszył także zasady doświadczenia życiowego w zakresie, w jakim uznał za rzeczywiste i prawnie doniosłe, że odwołująca,

na niecałe dwa miesiące przed porodem, rzeczywiście była zainteresowana faktycznym prowadzeniem działalności gospodarczej - a więc działalności zarobkowej, prowadzonej w sposób zorganizowany i ciągły i mogła mieć, zważywszy na przedmiot, rozmiar i charakter tej działalności, podstawy do przyjęcia, iż działalność ta będzie na tyle dochodowa, że przyniesie przychody pozwalające na opłacanie składek od zadeklarowanej podstawy wymiaru, pozostałych kosztów oraz przyniesie zysk (zarobek). Zważywszy na poziom wykazywanych przez odwołującą przychodów oraz ponoszonych kosztów, nie może być mowy o zarobkowym charakterze tej aktywności. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że żaden racjonalny przedsiębiorca rozpoczynający, czy nawet prowadzący działalność gospodarczą, nie maksymalizuje kosztów i nie deklaruje wysokiej składki na ubezpieczenia społeczne, zwłaszcza, jeśli nie ma zagwarantowanych przychodów wystarczających na pokrycie kosztów działalności i choćby minimalnego zysku - przeciwne ustalenia Sądu są nie do pogodzenia z zasadami doświadczenia życiowego i praktyką obrotu gospodarczego, a także z samą istotą działalności gospodarczej, która z definicji musi mieć charakter zarobkowy - stanowisko to wybrzmiewa tym bardziej w stanie faktycznym, w którym odwołująca wypracowała znikome przychody, czego jednak Sąd w ogóle nie wziął pod uwagę. Odwołująca nie wykazała żadnych racjonalnych przesłanek, na których mogłaby opierać przekonania, że prowadzona działalność będzie mieć charakter zarobkowy oraz że ma charakter ciągły - jej zapewnienia w tym zakresie były gołosłowne i sprzeczne z zebraniem materiałem dowodowym - niestety, jako takie zostały w całości bezkrytycznie zaakceptowane przez Sąd.

Odnosząc się do zarzutu niewłaściwego zastosowania prawa materialnego, apelujący podniósł, że Sąd I instancji pominął w szczególności okoliczność, czy prowadzona przez odwołującą działalność miała charakter zarobkowy (była dochodowa) i ciągły.

W ocenie organu rentowego, sekwencja działań odwołującej, udokumentowana zapisami na koncie płatnika oraz pozostałymi dowodami w sprawie, pozwala na dokonanie ustalenia, że działania te miały na celu jedynie upozorowanie podjęcia działalności gospodarczej i uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, liczonych od maksymalnej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona, dzielając stanowisko Sądu I instancji, wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona i spowodowała zmianę zaskarżonego orzeczenia.

Zasadny jest podniesiony przez apelującego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy poczynił bowiem prawidłowe ustalenia faktyczne, jednak na ich podstawie wywiódł nietrafne wnioski.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1442 j.t.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Stosownie do art. 8 ust. 6 pkt 1 cyt. ustawy, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. W myśl art. 11 ust. 2, dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 5. Z kolei, w myśl art. 12 ust. 1 w/w ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie zaś z art. 13 pkt 4, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona

na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że ubezpieczona, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, bowiem postępowanie dowodowe nie wykazało, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 02.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015r., 584 j.t.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W powołanym unormowaniu chodzi o faktyczne wykonywanie działalności gospodarczej. Na gruncie tej ustawy, tj. art. 2, przyjmuje się, że wykonywanie działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to rzeczywista działalność zarobkowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. W judykaturze formułowano znaczenie pojęcia „pozarolniczej działalności gospodarczej”. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 06.12.1991r., sygn. akt III CZP 117/91, OSP 1992, z. 11-12,

poz. 235, sformułowano cechy działalności gospodarczej, wskazując na: zawodowy (zatem nie amatorski, nie okazjonalny) charakter działalności; podporządkowanie się zasadom racjonalnego gospodarowania (regulom opłacalności i zysku); powtarzalność działań (standaryzacja transakcji, seryjność produkcji, stała współpraca); uczestnictwo w obrocie gospodarczym. Podstawową cechą działalności gospodarczej jest jednak jej zarobkowy charakter. W wyroku NSA w Warszawie z dnia 24.11.2011r., sygn. akt

II GSK 1219/10, G.Prawna 2012/21/7, zostało stwierdzone wprost, że dla oceny,

czy dany podmiot wykonuje działalność gospodarczą, konieczne jest stwierdzenie zarobkowego charakteru tej działalności. A zatem, o zakwalifikowaniu danej działalności, jako działalności gospodarczej, przesądza kryterium obiektywne, czyli ustalenie, czy dany podmiot prowadzi działalność, która obiektywnie może przynieść dochód.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, stanowisko skarżącego w kwestii faktycznego niewykonywania przez odwołującą działalności gospodarczej w spornym okresie, jest uzasadnione.

Pani K. F., obecnie K., ur. (...), będąc uczennicą Technikum Ekonomicznego, po ukończeniu 18 roku życia (...) sporządziła biznes plan dla firmy (...) K. F. (jak sama określiła - nieformalne narzędzie planistyczne - w/g definicji z portalu firmy24) i dokonała wpisu do ewidencji działalności gospodarczej od dnia 01.10.2014r. W zakresie działań przewidziała: projektowanie wizytówek, loga, banerów reklamowych, nadruków na kubek/koszulkę, pozycjonowanie stron internetowych, social media, tworzenie sklepów internetowych (oraz ich administrowanie), montowanie materiałów filmowych, prowadzenie sprzedaży internetowej i korepetycje z języka angielskiego. Nie skorzystała z możliwości opłacania składek od preferencyjnej podstawy, a zadeklarowała jej wysokość w kwocie 9.000 zł., a wyjaśniła tę decyzję: „zależy mi na wysokości mojej przyszłej emerytury”. W październiku 2014r. ubezpieczona była w ciąży z N. K..

Od października 2014r. do 15.01.2015r. zajmowała się głównie działalnością pod kątem reklamowym, ponieważ miała możliwość wykazania się zawodowo

w związku z nauką w Technikum, na kierunku technik organizacji reklamy, sporadycznie udzielała korepetycji. W piśmie z dnia 20.11.2015r. ubezpieczona stwierdziła, że jej działalność gospodarcza od 01.10.2014r. nie miała celu zarobkowego, ale została zarejestrowana w ramach eksperymentu edukacyjnego. Dlatego – podniosła - że nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 01.10.2014r.

Z przedłożonej książki przychodów i rozchodów wynika, że w okresie od października 2014r. do marca 2015r. poniosła większe wydatki, niż przychody.

Do odwołania ubezpieczona dołączyła faktury:

- dla J. K. z tytułu aktualizacji sklepu internetowego na kwotę 1.500 zł, opracowanie strategii sprzedaży i scenariusza reklamy na kwotę 1.900 zł - obie z 01 i 02.10.2014r.;

- dla J. K. z dnia 02.11.2014r. za wykonanie filmu reklamowego na kwotę 3.400 zł.;

- dla J. K. z dnia 01.12.2014r. na kwotę 2.400 zł za wykonanie zdjęć i szablonu do Allegro;

- oraz z 03.12.2014r. dla J. K. na kwotę 1.100 zł, za przygotowanie tłumaczenia instrukcji (jak wyjaśnił J. K. - instrukcji do obsługi skanera OBD2).

Pozostałe faktury dotyczą drobnych kwot np. 45 zł dla M. G.

za projekt wizytówki i zbiorczej faktury za korepetycje z j. angielskiego, dla A. H. za okres od 07.10.2014r. do 16.12.2014r., podobnie korepetycji dot. A. S., a oświadczenie o udzielaniu korepetycji przez ubezpieczoną złożył M. B.. Wartość korepetycji miesięcznie nie przekraczała - co jest bezsporne - 300 zł.

Słusznie zatem powziął wątpliwość organ rentowy, że w istocie jedynym poważnym odbiorcą produktów pani K. F., a obecnie K., był bliski znajomy, bo dziadek jej dziecka J. K., który poznał ubezpieczoną jako dziewczynę swojego syna.

W postępowaniu wywołanym wnioskiem ubezpieczonej z dnia 25.11.2015r.

w trybie art. 10 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 02.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej skierowanym do ZUS Oddział w L., z którego wynika,

że ubezpieczona wprawdzie wykonuje faktyczne usługi, jednak powodem założenia działalności był eksperyment edukacyjny, dodatkowo widać to na przedstawionych przez nią wynikach finansowych. Działalność nie była prowadzona dla osiągnięcia zysku - po ponad roku prowadzenia działalności przyniosła 3.718 zł straty. Ponieważ działalność nie miała charakteru zarobkowego, to nie można uznać, że jej działalność była działalnością gospodarczą. (vide: uzasadnienie decyzji nr (...) z dnia 18.12.2015r. na k. 89-91 a.s.).

Ubezpieczona dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego chorobowego z podstawą wymiaru 9.000 zł. Zgodnie z jej wyjaśnieniami - zadeklarowała tak wysokie składki z myślą o przyszłej emeryturze.

W spornym okresie ubezpieczona nie osiągnęła pułapu wynagrodzenia 9.000 zł. Potwierdzają to dokumenty złożone przez ubezpieczoną, co przeczy tezie podniesionej w odwołaniu, że działalność miała charakter zarobkowy, mając na uwadze koszty tej działalności i fakt, że młoda osoba, bez doświadczenia zawodowego i praktyki w prowadzeniu takiej działalności, nie korzysta z preferencyjnej ulgi w składkach na ubezpieczenia społeczne. Natomiast jest zgodne ze stanowiskiem ubezpieczonej z dnia 25.11.2015r., że jej działalność nie miała charakteru zarobkowego.

W ocenie Sądu II instancji, ubezpieczona nie wykazała, że faktycznie podjęła i prowadziła działalność gospodarczą. W okolicznościach niniejszej sprawy zaofiarowane dowody z dokumentacji finansowej, wskazujące na sposób ich tworzenia (eksperymentalny i edukacyjny), budzą nader istotne wątpliwości w kwestii ich rzetelności, w zestawieniu z nieuczestnictwem w obrocie gospodarczym, poprzez zawężenie usług do ściśle określonego kręgu („bliskich znajomych oraz teścia), niewskazania innych osobowych źródeł dowodowych, na okoliczność odparcia zarzutu pozorności działalności gospodarczej, nie uprawniają do zaakceptowania działań odwołującej, jako rzeczywiście wykonywanych przez nią czynności w charakterze przedsiębiorcy.

Nie bez znaczenia dla tej oceny jest także fakt, iż kluczowych dla wyjaśnienia sporu okoliczności (zarobkowy charakter działalności) ubezpieczona nie wyjaśniła. Nie dążył również do wyjaśnienia tej kwestii Sąd Okręgowy, brakło w tej kwestii wszechstronnej analizy, przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedstawiony przez ubezpieczoną materiał dowodowy nie przemawia za uznaniem, iż w spornym okresie odwołująca, będąc uczennicą Technikum Ekonomicznego oraz świadcząc usługi z zakresu korepetycji i działalności portali internetowych, faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej.

Nie bez znaczenia jest, że w trakcie ciąży ubezpieczona miała zlecenie od lekarza odpoczywać, co niewątpliwie mogło utrudnić rozpoczęcie działalności gospodarczej, a po urodzeniu dziecka ubezpieczona skupiła się na przygotowaniu do matury i opiece nad dzieckiem oraz sporadycznie udzielała korepetycji, co sama podała.

Rozmiar działań, jakie podjęła odwołująca po zarejestrowaniu działalności gospodarczej w październiku 2014r. uzasadnia stwierdzenie, że działania ubezpieczonej miały jedynie na celu upozorowanie rozpoczęcia i prowadzenia tej działalności. Rozpoczęcie działalności gospodarczej powinno być działaniem konsekwentnym pod względem organizacyjnym, ekonomicznym, marketingowym i finansowym. Tymczasem przez cały okres aktywności zawodowej ubezpieczonej w zasadzie jedynym jej klientem był dziadek dziecka odwołującej - J. K., prowadzący działalność o tożsamym, co odwołująca przedmiocie.

Zadeklarowana przez ubezpieczoną podstawa wymiaru składek w kwocie 9.000 zł pozostawała w całkowitym oderwaniu od faktycznej wysokości uzyskiwanych przychodów.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zakres działań, jakie podjęła ubezpieczona po zarejestrowaniu działalności gospodarczej nie mógł dać podstaw do przyjęcia, że działalność ta miała charakter zarobkowy, co wynika z istoty działalności gospodarczej, a więc osiągnięty przychód uzasadniający wskazanie tak wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, ubezpieczona powinna mieć świadomość, że na początku prowadzenia działalności, działalność ta nie będzie przynosiła wysokich dochodów i co więcej, może przynieść straty. Jak słusznie podnosił skarżący, żaden racjonalny przedsiębiorca, rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, nie maksymalizuje kosztów i nie deklaruje wysokiej składki na ubezpieczenia społeczne, zwłaszcza w sytuacji, jeśli nie ma wystarczających przychodów pokrywających koszty działalności.

W konsekwencji, nie sposób przyjąć, aby działaniom odwołującej, towarzyszącym zgłoszeniu działalności gospodarczej, przypisać cel zarobkowy, zaś deklarowanie wysokich podstaw wymiaru składek nie było działaniem ani opłacalnym, ani racjonalnym, z punktu widzenia obrotu gospodarczego.

Słusznie podniósł apelujący, że ubezpieczona zarejestrowała działalność gospodarczą na niespełna dwa miesiące przed absencją związaną z macierzyństwem, miała więc świadomość, że ciężar opłacania wysokich składek poniesie przez krótki okres, do czasu urodzenia dziecka.

Wprawdzie decyzja i zaskarżony wyrok mają za przedmiot sprawy tylko podleganie ubezpieczeniom społecznym i nie obejmowały wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego, jednak wysokość ustalonej przez ubezpieczoną podstawy wymiaru składki ma znaczenie procesowe, bowiem zadeklarowanie wysokiej podstawy wymiaru składek może stanowić jeden z elementów wskazujących na pozorność prowadzenia działalności gospodarczej.

Wskazane okoliczności uzasadniają ustalenie, że ubezpieczona nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 02.07.2004r.

o swobodzie działalności gospodarczej i tym samym, nie uzyskała statusu przedsiębiorcy.

Zgłoszenie prowadzenia działalności gospodarczej było czynnością pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i nastąpiło wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasadnie zatem uznał organ rentowy, że ubezpieczona, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlega od dnia 01.10.2014r. obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono po myśli art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804 j.t.).

/-/SSA L.Jachimowska /-/SSA J.Ansion /-/SSA M.Małek-Bujak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR